

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna NR 2
Poznań

Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 05-12-2014 - 19-12-2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszły: Brygida Wieczorek, Aldona Rożnowska. Badaniem objęto 14 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 10 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 22 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OS - Arkusz obserwacji szkoły

OZ - Arkusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

AMD - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień"

AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji

WP - Scenariusz wywiadu z partnerami

WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

WUI-III - Scenariusz wywiadu z uczniami klas I-III (szkoła podstawowa)

WUPO - Scenariusz wywiadu z uczniami po obserwacji

WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz szkoły

Raport z ewaluacji problemowej, przeprowadzony w Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej nr 102 w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 im. Jana Pawła II w Poznaniu, jest rezultatem pracy wizytatorów do spraw ewaluacji Kuratorium Oświaty w Poznaniu. Przedstawiamy Państwu wnioski wynikające z badań ankietowych, wywiadów, obserwacji zajęć i analizy dokumentacji. W procesie badania uwzględnione zostały opinie wszystkich respondentów: uczniów, rodziców, dyrektora, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych i partnerów współpracujących ze szkołą. Lektura raportu pozwoli czytelnikowi na wgląd w wybrane obszary pracy szkoły i mamy nadzieję, że będzie inspiracją dla pracowników do rozwoju i osiągnięcia coraz lepszej jakości pracy.

Do szkoły zawodowej uczęszczają uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniowie z niepełnosprawnością sprzężoną. Uczniowie kształcą się w zawodach: pracownik pomocniczy obsługi hotelowej lub kucharz. Przygotowywani są do pracy w hotelach lub innych obiektach turystycznych. Wymagana jest od nich wysoka kultura osobista, zdyscyplinowanie i postępowanie zgodnie z procedurami określonymi na stanowisku pracy. Nauka w szkole trwa trzy lata. Praktyczna nauka zwodu odbywa się w pracowniach szkolnych i hotelach. Organizacja procesu edukacyjnego, pozytywne relacje między całą społecznością szkolną i udzielanie uczniom informacji zwrotnej, służą ich rozwojowi. Uczniowie mają świadomość odpowiedzialności za efekty swej pracy. Wiedzą, że wyniki w nauce zależą głównie od ich zaangażowania i atmosfery w klasie, a także pracy nauczycieli. Większość uczniów uznaje, że nauczyciele dobrze tłumaczą zagadnienia i potrafią zainteresować tematem lekcji, a sposób w jaki uczą, wpływa na ich umiejętność samodzielnego uczenia się. W ich opinii, nauczyciele na lekcjach dają możliwość refleksji nad zdobytą wiedzą, tworzą sytuacje, w których uczniowie mogą wykazać się kreatywnością czy korzystać ze wskazówek udzielanych przez uczących. Obserwacje lekcji i wypowiedzi uczniów świadczą, że stwarzanie sytuacji, w których uczniowie wpływają na sposób organizowania i przebieg uczenia się, jest powszechną praktyką nauczycieli. Wszyscy uczący umożliwiają uczniom wykorzystywanie własnych pomysłów, współpracę i współdziałanie poprzez m.in. pracę w grupach, ocenę koleżeńską, wzajemne sprawdzanie zadań. Nauczyciele informują uczniów o stawianych celach i oczekiwaniach, wspierają w trudnościach, a stosując odpowiednie metody i formy pracy, motywują ich do aktywności w procesie uczenia się. Dyrektor tworzy warunki sprzyjające wprowadzaniu i stosowaniu nowatorskich działań (tj. innowacje pedagogiczne, projekty własne, nowe metody pracy, wdrażanie elementów oceniania kształtującego), które są adekwatne do potrzeb uczniów.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna NR 2
Patron	
Typ placówki	Zasadnicza szkoła zawodowa
Miejscowość	Poznań
Ulica	Przełajowa
Numer	6
Kod pocztowy	61-622
Urząd pocztowy	Poznań
Telefon	0618525660
Fax	0618525660
Www	www.zss102.pl
Regon	63419159000000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	20
Oddziały	2
Nauczyciele pełnozatrudnieni	1.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	19.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	4.15
Średnia liczba uczących się w oddziale	10
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	20
Województwo	WIELKOPOLSKIE
Powiat	Poznań
Gmina	Poznań
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	A
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (D)	✓
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się (D)	✓
Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się (D)	✓
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania (D)	✓
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach (D)	✓
Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój (D)	✓
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej (B)	✓
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój. (B)	✓
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem (B)	✓
W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów (B)	✓

Wnioski

1. Realizowane w szkole nowatorskie rozwiązania programowe są adekwatne do potrzeb rozwojowych uczniów i wpływają na ich zaangażowanie uczniów w proces uczenia się.
2. Nauczyciele wspierają uczniów w ich działaniu, motywują do dalszej pracy, udzielają informacji zwrotnej, jak i co należy doskonalić.
3. Podczas zajęć praktycznych w pracowniach szkolnych i u pracodawców uczniowie mogą wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności.
4. Szkoła w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym, a szczególności z pracodawcami w zakresie wspomaganie kształcenia zawodowego umożliwia uczniom rozwój ich kompetencji.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Poziom spełnienia wymagania: A

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele planując proces edukacyjny, dostosowują metody i formy pracy do rozpoznanych potrzeb i możliwości uczniów oraz przygotowanie do podjęcia pracy w zawodzie. Przedstawiają im cele lekcji, formułują oczekiwania, motywują do działania, pomagają w pokonaniu trudności i udzielają informacji zwrotnej. W opinii uczniów, nauczyciele kształtują u nich umiejętność uczenia się, a obserwacje wskazują, że odwołują się do wiedzy z innych przedmiotów oraz doświadczeń pozaszkolnych. Uczniowie mają świadomość odpowiedzialności za własny rozwój i są zdania, że potrafią się uczyć samodzielnie. Czynnikiem sprzyjającym uczeniu się są pozytywne relacje między całą społecznością szkolną, bieżące informacje o postępach w nauce oraz ocenianie ich pracy. Wszyscy uczący umożliwiają uczniom wykorzystywanie własnych pomysłów, współpracę i współdziałanie, przy użyciu aktywnych metod i form pracy.

Wymaganie spełnione jest na poziomie bardzo wysokim.

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

Planowane i realizowane w szkole procesy edukacyjne są adekwatne do potrzeb rozwojowych uczniów.

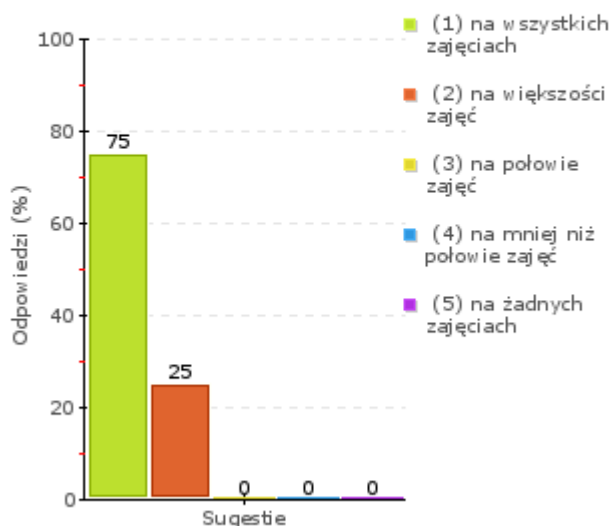
Nauczyciele diagnozują możliwości i potrzeby rozwojowe uczniów w oparciu o: orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej, opinie z poprzednich szkół, świadectwa, rozpoznanie kanałów uczenia się, obserwacje, Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne, rozmowy z uczniami i ich rodzicami, wizyty domowe, analizę wyników nauczania, wstępne testy diagnostyczne z poszczególnych przedmiotów. Z tego rozpoznania określono wnioski dotyczące konieczności indywidualnego podejścia i wskazania do pracy z uczniami, tj. poprawa tempa uczenia się, czytania, orientacji w przestrzeni, współpracy w grupie, poziomu motywacji, umiejętności społecznych i odporności na stres oraz rozwijanie zainteresowań. Na tej podstawie nauczyciele planują procesy edukacyjne (koła zainteresowań, np. hotelarskie, j. angielskiego dla hotelarzy, zajęcia wyrównawcze, projekty edukacyjne, rozwijanie talentów, zajęcia dodatkowe pozaszkolne - Koło Naukowe przy Obserwatorium Astronomicznym w Poznaniu czy program edukacyjny „Z chemią za pan brat”, wprowadzenie elementów oceniania kształtującego, kart osiągnięć ucznia), które są adekwatne do potrzeb uczniów. Wszyscy uczniowie w dniu badania byli aktywni i współpracowali z innymi na wszystkich lub większości

zajęć (Wykres 1j i 2j). W opinii drugoklasistów, nauczyciele zrozumiale tłumaczą zagadnienia (Wykres 3j) i potrafią zainteresować ich tematem lekcji (Wykres 4j). Swoją postawą powodują, że uczniowie mają chęć do nauki (Wykres 5j). Według uczniów, a także nauczycieli większość lekcji nie różniła się od innych z danego przedmiotu. Jako nowe elementy wymienili: odpowiadanie na pytania, wyszukiwanie różnic (dotychczas było wspólne omawianie filmu), poznanie nowego słownictwa, wprowadzenie prezentacji przygotowanej przez ucznia przy współpracy z nauczycielem informatyki. Wszystko, co się działo na obserwowanych lekcjach, podobało się uczniom, a w szczególności atmosfera i zdobywana wiedza. Nauczyciele dostosowywali metody pracy podczas lekcji do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, z uwzględnieniem preferowanego stylu uczenia się (prezentacja i wizualizacja), aktywności uczniów, treści i celów lekcji, pracy w grupach oraz ćwiczenie samodzielności i samooceny. Zdaniem uczniów, w szkole mogą robić to, co ich interesuje, np. uczestniczyć w kołach zainteresowań, np. taneczne, hotelarskie, sportowe, klub absolwenta, wycieczkach oraz pracach w samorządzie uczniowskim, integrować się z nauczycielami i kolegami podczas różnych imprez szkolnych. Chcieliby, aby w szkole było więcej dyskotek, wycieczek, lekcji historii oraz zajęć, które ich interesują. Są zadowoleni, gdy dostają dobre oceny, rozmawiają z nauczycielem, chodzą do pedagoga, nauczyciele chwala ich. Lubią chodzić do szkoły. Z analizy planu lekcji wynika, że jest on ułożony tak, aby sprzyjał uczeniu się. Zajęcia lekcyjne są równomiernie rozłożone. Uczniowie kształcący się w zawodzie pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, jeden dzień przebywają na praktyce, cztery – w szkole. W przypadku tych uczniów lekcja trwa 55 minut, a przerwy reguluje nauczyciel. Natomiast kucharze są dwa dni na praktykach i trzy dni w szkole. Zajęcia edukacyjne przeplatane są zajęciami rewalidacyjnymi, które odbywają się też na początku dnia lub na końcu. Zajęcia z wychowania fizycznego są łączone w bloki ze względu na funkcjonowanie uczniów związane z czynnościami samoobsługowymi. Podczas lekcji są prowadzone przerwy śródlekcyjne, szczególnie w tych klasach, gdzie występuje u uczniów problem z koncentracją.

Jak często zdarzają się w szkole opisane poniżej sytuacje?
Podczas zajęć byłam/em dzisiaj zaangażowana/ny AMD

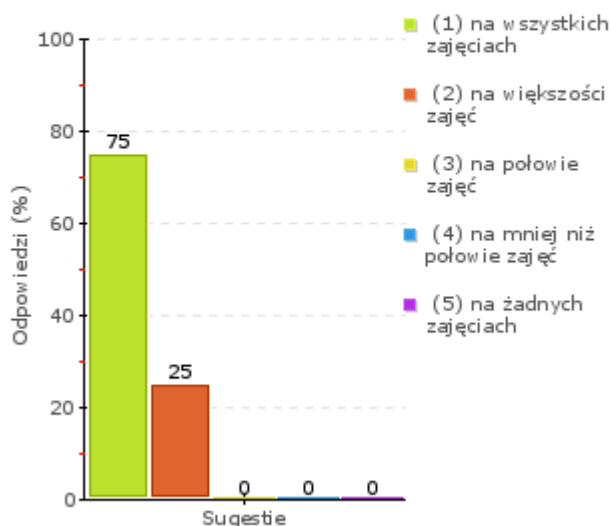
Liczebność: 8

Wykres 1j

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Współpracowałem/am z innymi uczniami. AMD

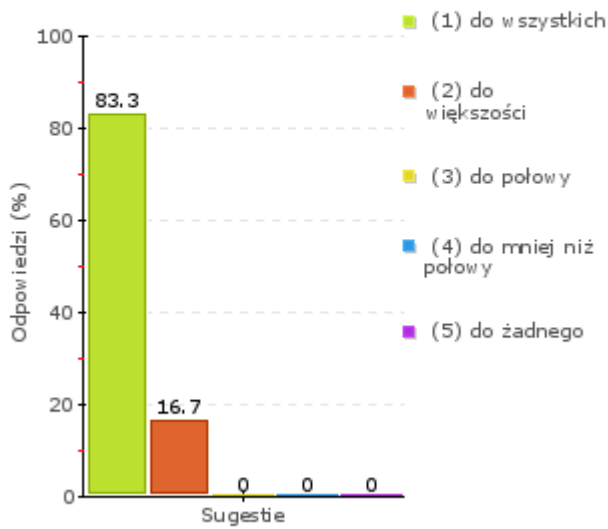
Liczebność: 8

Wykres 2j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
 Nauczyciele zrozumiale tłumaczą zagadnienia.
 AMS

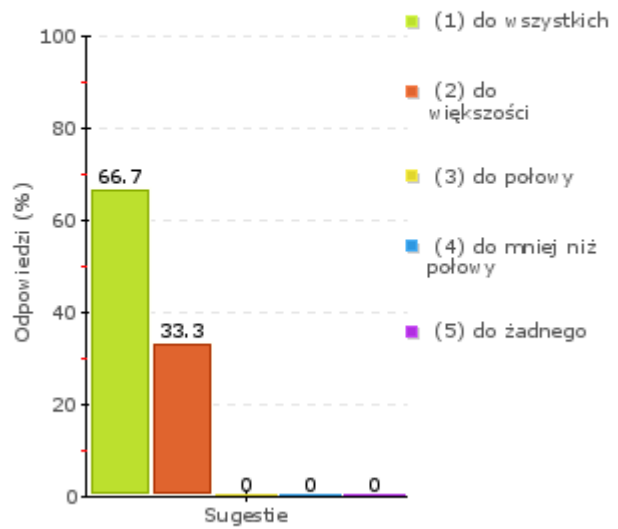
Liczebność: 6

Wykres 3j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
 Nauczyciele potrafią zainteresować mnie tematem lekcji.
 AMS

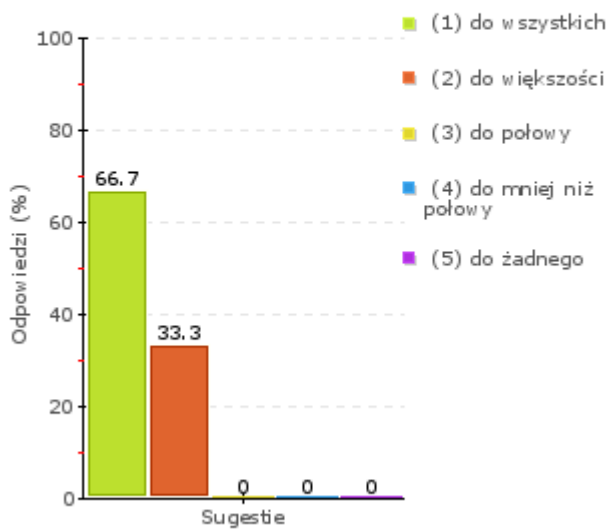
Liczebność: 6

Wykres 4j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
 Nauczyciele uczą mnie tak, że chcę się uczyć.
 AMS

Liczebność: 6

Wykres 5j

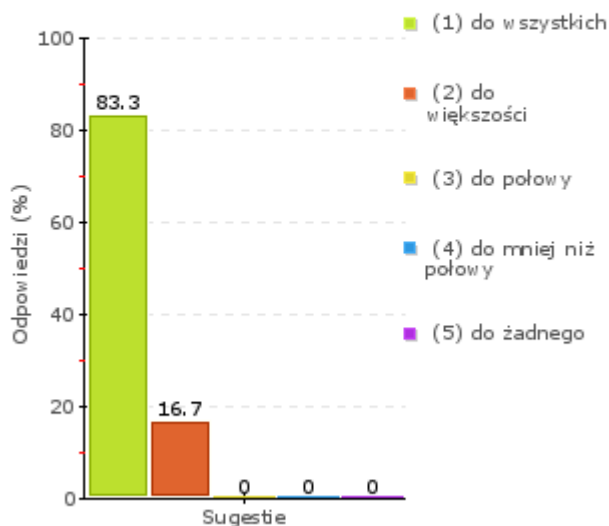
Wszyscy nauczyciele kształtują u uczniów postawy rozwijające umiejętności uczenia się.

Na wszystkich obserwowanych lekcjach (6/6) można było zauważyć sytuacje dydaktyczne, podczas których nauczyciele stwarzali uczniom warunki do: podejmowania decyzji dotyczących uczenia się, wyrażania swoich opinii, podsumowania lekcji oraz poszukiwania różnych rozwiązań. Uczniowie podczas lekcji odwoływali się do wcześniej nabytej wiedzy, wypełniali karty pracy, oglądali film edukacyjny, pracowali w parach, z tekstem, odpowiadali na wylosowane pytania, uzupełnili zdania oraz wykorzystywali wiedzę teoretyczną w części zajęć praktycznych. Wszyscy drugoklasiści i uczący się deklarują, że uczniowie potrafią się uczyć samodzielnie, a nauczyciele wyjaśniają im, jak to należy robić (wykres 1j). Trzecioklasiści (8/8) potwierdzają wzbudzenie w nich refleksji dotyczącej tego, czego nauczyli się danego dnia (wykres 2j).

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują poniższe opisy?

Nauczyciele wyjaśniają mi, jak się uczyć.
AMS

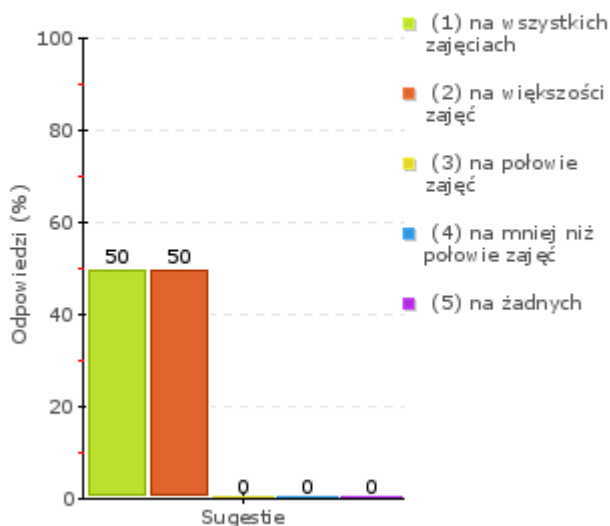
Liczebność: 6

Wykres 1j

Czy ktoś pomógł Ci dzisiaj zastanowić się, czego się nauczyłaś/eś? AMD

Liczebność: 8

Wykres 2j

Obszar badania: Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się

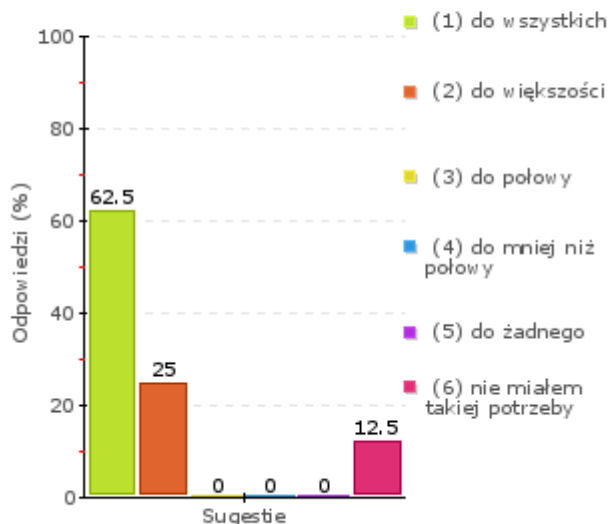
Nauczyciele tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się i poczuciu bezpieczeństwa uczniów. Relacje w szkole opierają na zasadach wzajemnego szacunku i zaufania.

Wypowiedzi uczniów, rodziców i pracowników niepedagogicznych oraz obserwacje lekcji potwierdzają przyjazne relacje między nauczycielami i uczniami. Zdaniem uczniów, lubią oni swoją szkołę, bo mogą rozmawiać z nauczycielami, kolegami i koleżankami, uczyć się nowych rzeczy, uczestniczyć w występach. Uczniowie klasy II (6/6) wskazują, że nie czują się lekceważeni przez innych, a nauczyciele sprawiedliwie odnoszą się do nich. O tworzeniu dobrej atmosfery, sprzyjającej uczeniu się, świadczy gotowość nauczycieli do wysłuchania problemów uczniów (Wykres 1j), wykorzystanie na lekcjach większości czasu na uczenie się (Wykres 2j), przyjazne odnoszenie się do siebie (wykres 3j) oraz pomaganie sobie w uczeniu się (Wykres 4j). Według uczniów (8/8), w dniu badania otrzymali od wszystkich lub większości nauczycieli wskazówkę, która pomogła im

się uczyć. W opinii rodziców (10/10) nauczyciele dbają o dobre relacje wśród uczniów, szanują ich dziecko oraz traktują wszystkich uczniów równie dobrze. Twierdzą, że ich dziecko chętnie chodzi do szkoły (Wykres 5j). Nauczyciele przyjmują opinie i inicjatywy dzieci, dają im możliwość wykorzystywania popełnionych błędów do uczenia się. Zdaniem pracowników niepedagogicznych w szkole panuje przyjazna atmosfera, a relacje między wszystkimi oparte są na wzajemnym szacunku.

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
Nauczyciele dzisiaj wysłuchali mnie, gdy miałam/em potrzebę z nimi porozmawiać.
AMD

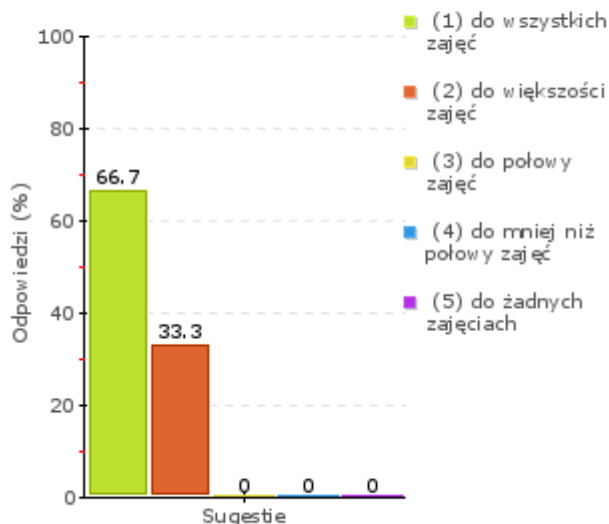
Liczebność: 8

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Większość czasu na lekcjach wykorzystuję na uczenie się. AMS

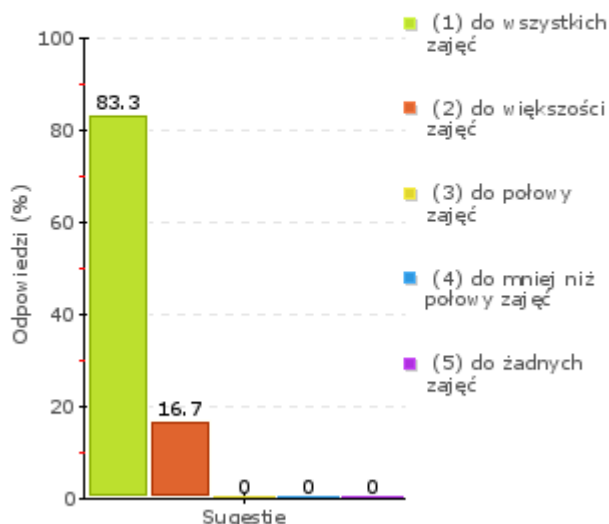
Liczebność: 6

Wykres 2j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Uczniowie odnoszą się do siebie przyjaźnie.
AMS

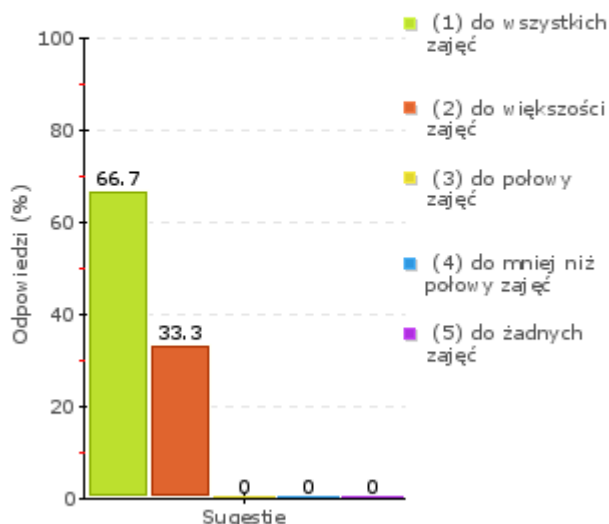
Liczebność: 6

Wykres 3j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Uczniowie pomagają sobie w nauce.
AMS

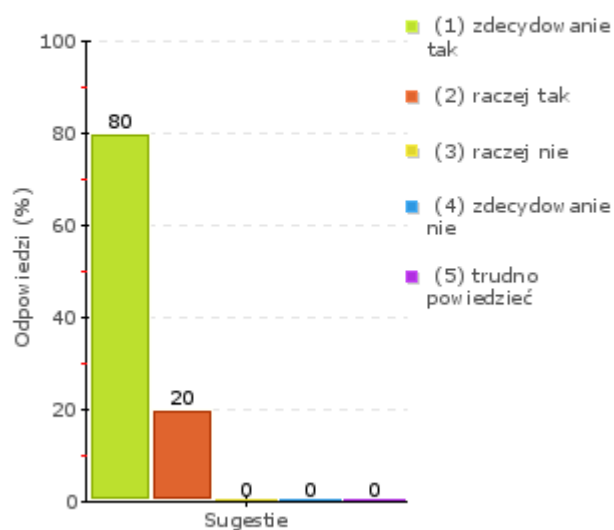
Liczebność: 6

Wykres 4j

Czy zgadza się Pan/i poniższymi zdaniami?
Moje dziecko chętnie chodzi do szkoły.
AR

Liczebność: 10

Wykres 5j

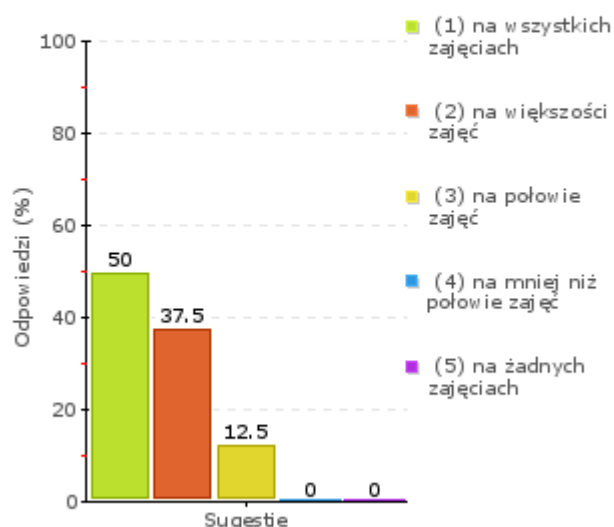
Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

Nauczyciele na wszystkich lekcjach przedstawiają uczniom cele lekcji i formułują wobec nich oczekiwania.

Zdecydowana większość uczniów wie, co jest celem lekcji (Wykres 1j), zna powód dla którego się uczy (Wykres 2j) oraz ma świadomość jakich działań oczekują od nich na zajęciach. Na wszystkich obserwowanych lekcjach (6/6) uczący przedstawili cele lekcji poprzez: zadawanie pytań naprowadzających na dany temat, przedstawienie na tablicy, skierowanie pytania o ich zrozumienie, odwoływanie się do wcześniejszej wiedzy uczniów, odniesienie się do poprzedniej lekcji.

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Wiem, czego miałem się nauczyć. AMD

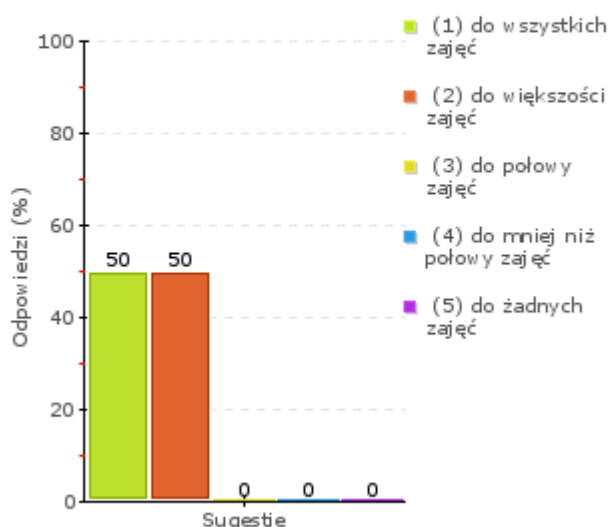
Liczebność: 8

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Wiem dlaczego czegoś się uczę na tej lekcji. AMS

Liczebność: 6

Wykres 2j

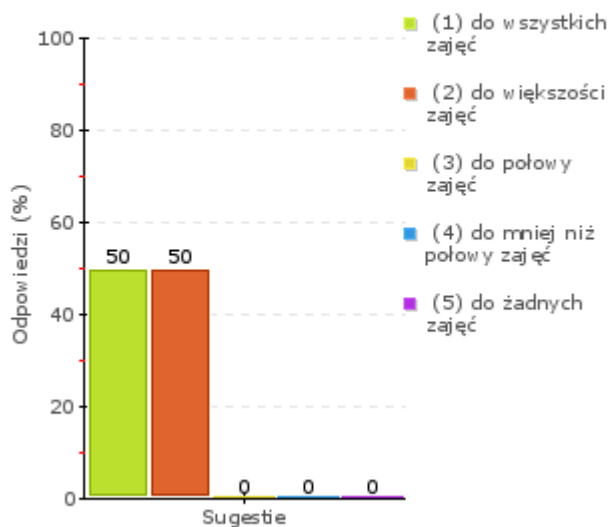
Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach

Nauczyciele wspierają uczniów w trudnościach, udzielają im informacji zwrotnych i motywują do uczenia się.

Drugoklasiści (6/6) deklarują, że lubią się uczyć (Wykres 1j), ponieważ nauczyciele pomagają im, gdy potrzebują wsparcia (Wykres 2j). W nauce pomagają im praca w grupach, prezentacja kolegi, formy przekazu stosowane przez nauczyciela, środki dydaktyczne (film edukacyjny, tablica multimedialna, karty pracy, etykiety). W opinii wszystkich nauczycieli (22/22), informacja zwrotna skierowana do uczniów, motywuje ich do pracy. Rodzice (10/10) twierdzą, że wszyscy lub większość nauczycieli częściej chwala niż krytykują ich dziecko oraz wierzą w jego możliwości. Uczniowie w wywiadzie informują, że nie ma dla nich trudnych zajęć, a jak mają z czymś problemy, np. z obliczaniem procentów, to nauczyciel im wytłumaczy albo skorzysta z dodatkowych zajęć.

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Lubię się uczyć na lekcjach. AMS

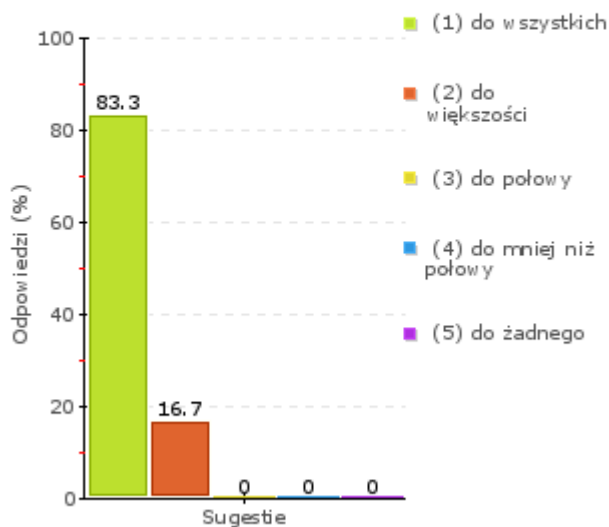
Liczebność: 6

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczyciele pasują poniższe zdania?
Nauczyciele pomagają mi, jeśli potrzebuję wsparcia. AMS

Liczebność: 6

Wykres 2j

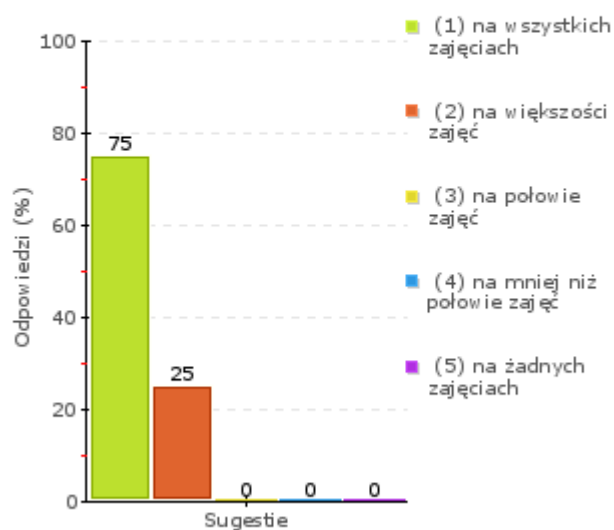
Obszar badania: Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój

Wszystkie obserwowane lekcje wskazują na otrzymywanie przez uczniów informacji zwrotnych, dotyczących efektów ich pracy, a zwłaszcza prawidłowości lub błędów w ich wypowiedziach.

W opinii uczniów, nauczyciele przestrzegają ustalonych i jasnych zasad oceniania (Wykres 1j i 2j) oraz uzasadniają oceny. Odczucia uczniów podczas oceniania są różnorodne (Wykres 1w). Nauczyciele rozmawiają z uczniami o ich postępach w nauce i sukcesach (Wykres 3j) oraz przyczynach trudności. Obserwacje zajęć (6/6) wskazują, że nauczyciele zwracali uwagę na te elementy odpowiedzi, które były prawidłowe i nieprawidłowe. Uczniowie otrzymywali informację zwrotną dotyczącą efektów ich pracy, m.in. poprzez: wskazywanie co należy poprawić i powtórzyć, udzielanie wskazówek, objaśnianie niezrozumiałych dla uczniów rzeczy, akceptowanie wypowiedzi (Tab. 1). Informacje te pobudzały ich do działania i sprzyjały motywacji do nauki. Zdaniem wszystkich rodziców (10/10) ocenianie zachęca ich dzieci do uczenia się.

Na ilu Twoich lekcjach dzisiaj miały miejsce opisane poniżej sytuacje?
Moi nauczyciele przestrzegali dzisiaj ustalonych zasad oceniania. AMD

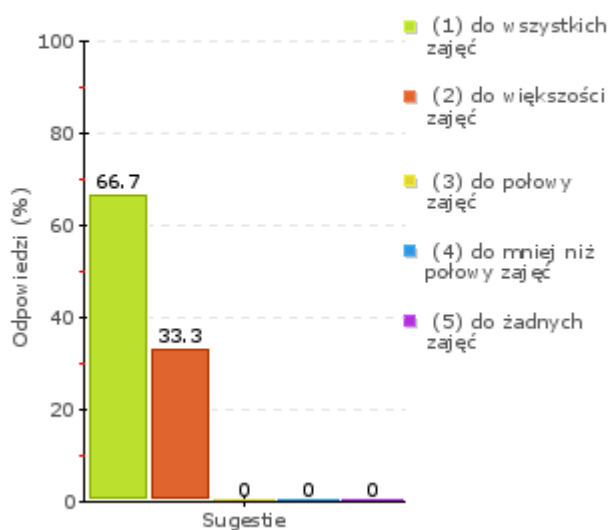
Liczebność: 8

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Jestem oceniany według jasnych dla mnie zasad. AMS

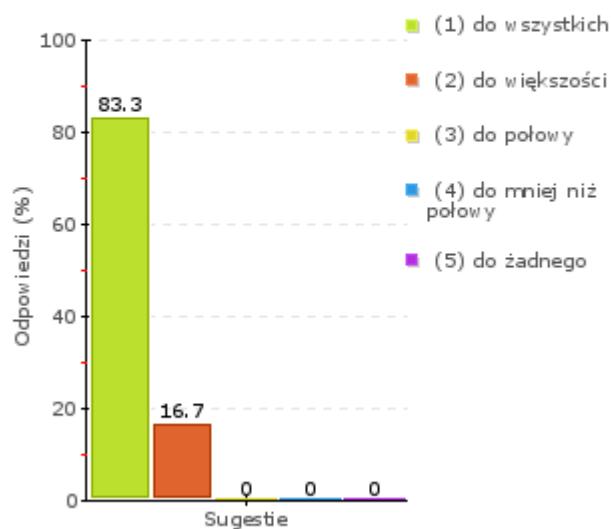
Liczebność: 6

Wykres 2j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele pomagają mi osiągać sukcesy w nauce. AMS

Liczebność: 6

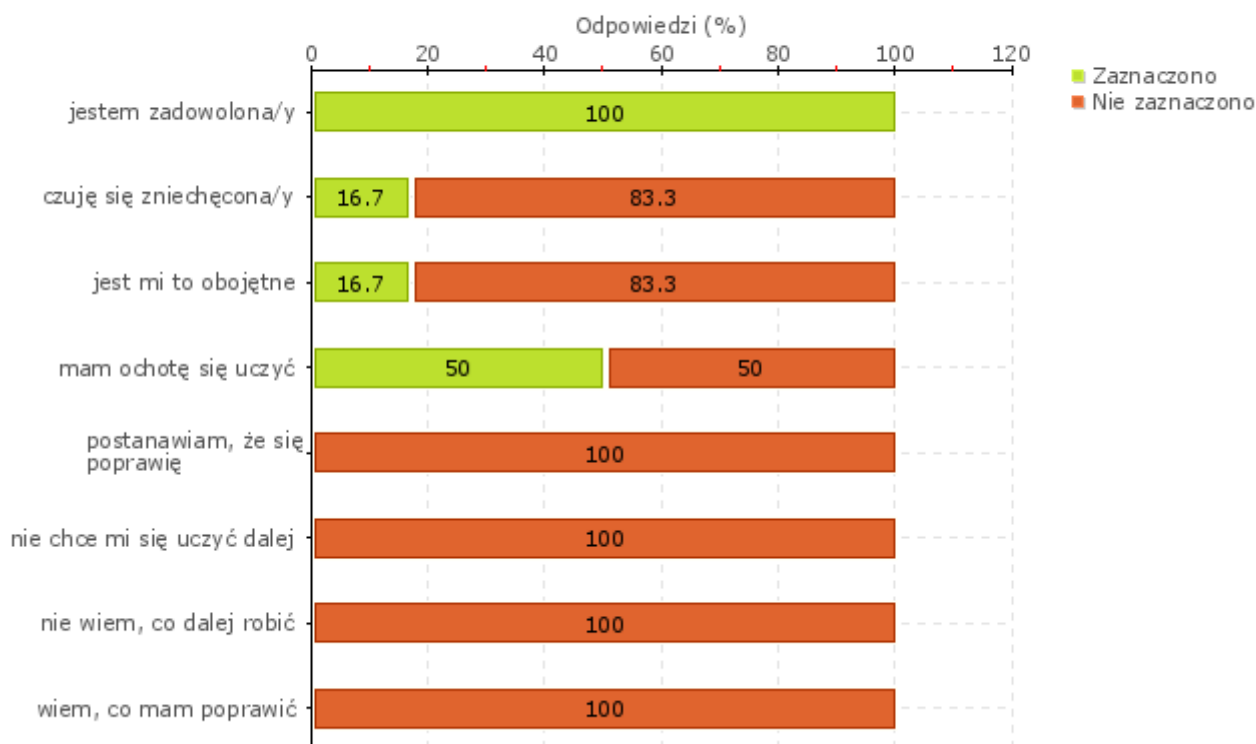

Wykres 3j

Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniana/y? Wybierz opisy, które najlepiej pasują do Ciebie. AMS

Liczebność: 6

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Opisz, w jaki sposób nauczyciel udziela informacji zwrotnej uczniom. [OZ] (7560)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	Informacja zwrotna, której nauczyciel udziela uczniom wpływa na ich uczenie się na lekcji	nauczyciel monitoruje prace uczniów, w razie potrzeby udziela wskazówek, objaśnia niezrozumiałe dla uczniów rzeczy uczniowie samodzielnie wykonują zadania, a potem porównują z odpowiedziami na tablicy multimedialnej

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej

Organizacja procesów edukacyjnych w szkole umożliwia uczniom odwoływanie się do wiedzy przedmiotowej oraz z innych przedmiotów oraz pomaga lepiej zrozumieć świat i funkcjonować w społeczności lokalnej.

Z wypowiedzi uczniów oraz na podstawie obserwacji zajęć wynika, że wykorzystują oni wiedzę przedmiotową i wiedzę z innych przedmiotów oraz doświadczenia pozaszkolne na zajęciach w szkole i w życiu codziennym (Wykres 1j). W wywiadzie nauczyciele wskazali na zrealizowane działania międzyprzedmiotowe:

- przeprowadzenie konkursu „Matematycznie o Unii Europejskiej”- łączenie treści z geografii, historii, a także doskonalenie umiejętności matematycznych uczniów;
- realizacja projektów edukacyjnych „Poznańska Piątka”, „Świętymi Bądźcie”- łączyły treści z zakresu religii, historii, języka polskiego - uczniowie uczestniczyli m.in. w występach krasomówczych, przygotowali film - reportaż, w którym przeprowadzali wywiady z mieszkańcami Poznania, świadkami pielgrzymek Jana Pawła II, poznali życiorysy wybranych świętych;
- realizacja programu „Trzymaj formę” i „Bądźmy zdrowi wiemy więc działamy”- które łączą treści z biologii (takie jak higiena, zdrowe odżywianie), a także wychowania fizycznego (promocja aktywnego stylu życia, organizacja konkurencji sprawnościowych i konkursów sportowych);
- przygotowanie wycieczki do Krakowa - na zajęciach: kształcenie zawodowe praktyczne uczniowie przygotowali prezentację multimedialną o krakowskich hotelach, na zajęciach kształcenie zawodowe teoretyczne uczniowie samodzielnie wyszukali schronisko młodzieżowe oraz zarezerwowali nocleg dla grupy, na godzinie wychowawczej uczniowie wykonali plakat o Krakowie, opisali jego największe zabytki, które, później wyszukali na mapie – wykorzystując wiedzę z geografii, na języku polskim uczniowie przypomnieli legendę o Smoku Wawelskim, na zajęciach rewalidacyjnych wykonali kosztorys wycieczki i przeliczali swoje oszczędności, na kole języka angielskiego uczniowie ćwiczyli angielskie nazwy dotyczące bazy turystycznej Krakowa, na lekcji religii uczniowie uzyskali informację o kościołach i zabytkowych cmentarzach, które później zwiedzali; wykorzystanie słownika pojęć zawodowych na wielu przedmiotach w szczególności na lekcjach języka polskiego, matematyce, zajęciach rewalidacyjnych.
- udział w Międzyszkolnym spotkaniu z poezją Aleksandra Fredro - podczas niego wykorzystano elementy dramy, muzyki i poezji, przygotowano z uczniami dekoracje i stroje. Wydarzenie korelowało treści z języka polskiego i historii.
- udział w Integracyjnym Przeglądzie Folklorystycznym - wydarzenie pozwoliło na skorelowanie treści z przedmiotów takich jak: język polski, historia, wychowanie fizyczne.
- przeprowadzenie konkursu geograficznego „Hiszpania i Portugalia - kraje corridy i flamenco” - korelacja treści z języka polskiego i matematyki, poszerzenie wiadomości o europejskim kręgu kulturowym.

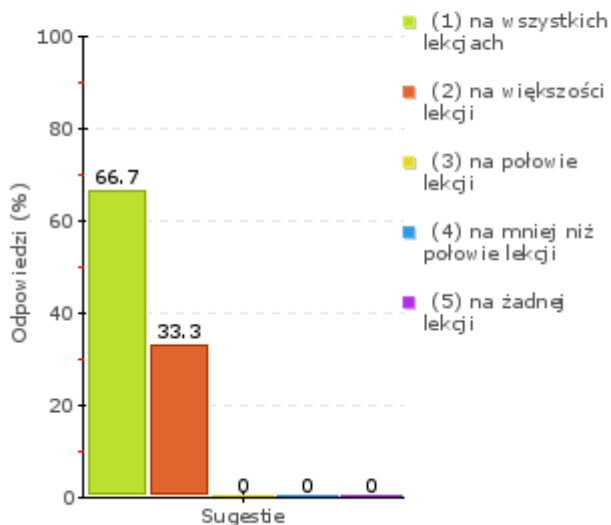
Nauczyciele wskazali także działania międzyprzedmiotowe planowane:

- przygotowanie wycieczki do Warszawy - realizacja przygotowań odbędzie się na przedmiotach: kształcenie zawodowe praktyczne i teoretyczne, geografia, historia, religia, matematyka, język polski, język angielski);
- konkurs geograficzny o wybranym regionie świata (maj 2014) – korelacja języka polskiego z matematyką i historią;
- spotkanie z cyklu „Milusińscy z zagrody” z przedstawicielami Stowarzyszenia na rzecz ratowania, ekologii i rehabilitacji zwierząt rzeźnych „Benek” – korelacja z treściami z zakresu biologii i geografii.

Na wszystkich obserwowanych lekcjach wystąpiła korelacja z innymi przedmiotami. Związki między tym co się dzieje na lekcji a wydarzeniami lub sytuacjami w najbliższej okolicy nauczyciele przedstawiają uczniom poprzez: wyjścia do muzeów, teatrów, kin, wycieczki do sklepów ogrodnich, spotkania z pracownikami poznańskich hoteli, spotkania z pracownikiem IPN - w 75 rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego, prowadzenie akcji „Sprzątanie świata”, podczas których młodzież sprząta okolice szkoły, organizację uroczystości w nawiązaniu do aktualnych wydarzeń lub ich wspomnień np. Dzień Autyzmu, Dzień Niepodległości, współpracę z sąsiadującym ze szkołą Domem Pomocy Społecznej, dostosowanie tematyki lekcji do bieżących wydarzeń, np. przed wyborami samorządowymi uczniowie toczyli debatę pt. „Czy warto głosować?” na godzinie wychowawczej, pracowali z diagramami procentowymi w odniesieniu do wyników wyborczych na matematyce, natomiast na lekcji geografii uczniowie omawiają współczesne kryzysy na przykładzie konfliktu Rosji z Ukrainą.

Jak często na lekcji masz możliwość korzystania z tego, czego nauczyłaś/eś się na innych przedmiotach lub poza szkołą? AMS

Liczebność: 6

Wykres 1j

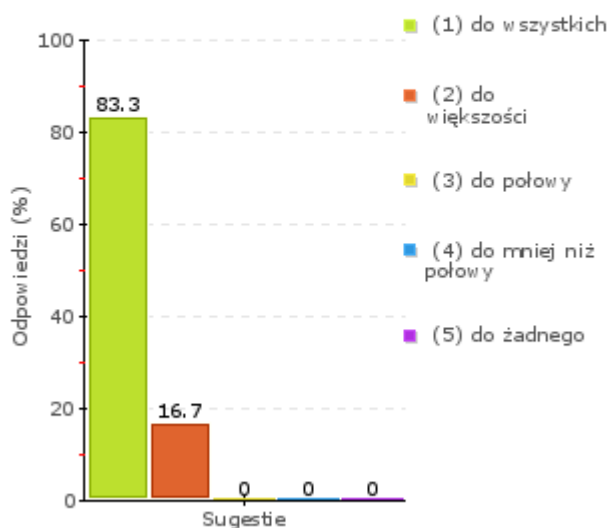
Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

Obserwacje lekcji i opinie uczniów potwierdzają, że w szkole powszechne są sytuacje, w których uczniowie wpływają na sposób organizowania i przebieg uczenia się. Działania wszystkich nauczycieli w kształtowaniu odpowiedzialności uczniów za własny rozwój są skuteczne.

Podczas obserwowanych lekcji (6/6) uczniowie mieli wpływ na atmosferę w klasie (75%), to czego się uczyli (62,5%) oraz sposób pracy (37,5%). Nauczyciele rozmawiają z uczniami o tym w jaki sposób będzie przebiegać lekcja i umożliwiają inną organizację lekcji proponowaną przez uczniów. Proszą uczniów o jej podsumowanie. Wszyscy nauczyciele deklarują, iż dają uczniom możliwość wyboru tematyki lekcji, zachęcają uczniów do realizowania własnych pomysłów (Wykres 1j), terminów testów, sprawdzianów, zajęć pozalekcyjnych. Uczniowie są odpowiedzialni i wiedzą, że ich osiągnięcia w szkole zależą od zaangażowania, czasu, jaki poświęcają na naukę, uzdolnień, pomocy rodziców, atmosfery w klasie, pomocy kolegów/koleżanek, pracy nauczycieli.

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele zachęcają mnie realizowania własnych pomysłów. AMS

Liczebność: 6

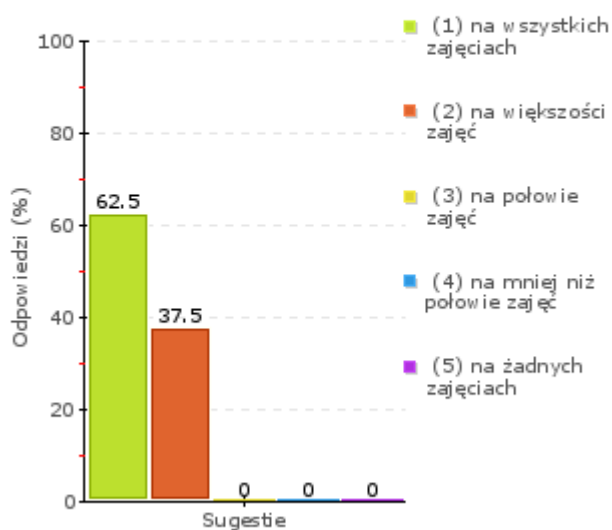
Wykres 1j

Współpraca uczniów umożliwia im uczenie się od siebie nawzajem.

Nauczyciele realizują działania umożliwiające uczniom uczenie się od siebie nawzajem, co potwierdzają wszystkie obserwowane zajęcia (6/6) oraz wynik badania ankietowego (Wykres 1w). Ankietowani uczniowie potwierdzają pracę zespołową (Wykres 1j, 2j) oraz realizację zadań wymyślonych przez siebie lub innych (Wykres 3j).

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Dzisiaj na lekcjach pracowałam/em w grupach lub parach
AMD

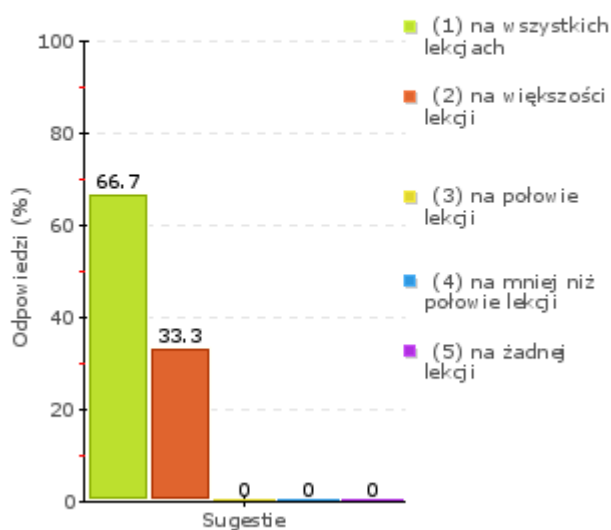
Liczebność: 8

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji pasują poniższe zdania?
Pracujemy w grupach lub w parach. AMS

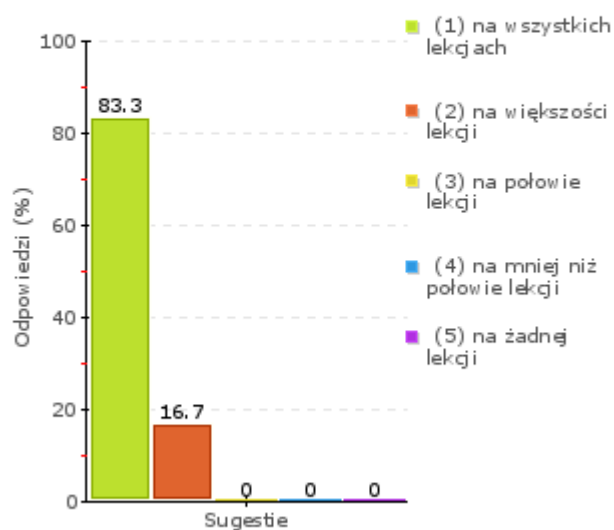
Liczebność: 6

Wykres 2j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Wykonuję zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów. AMS

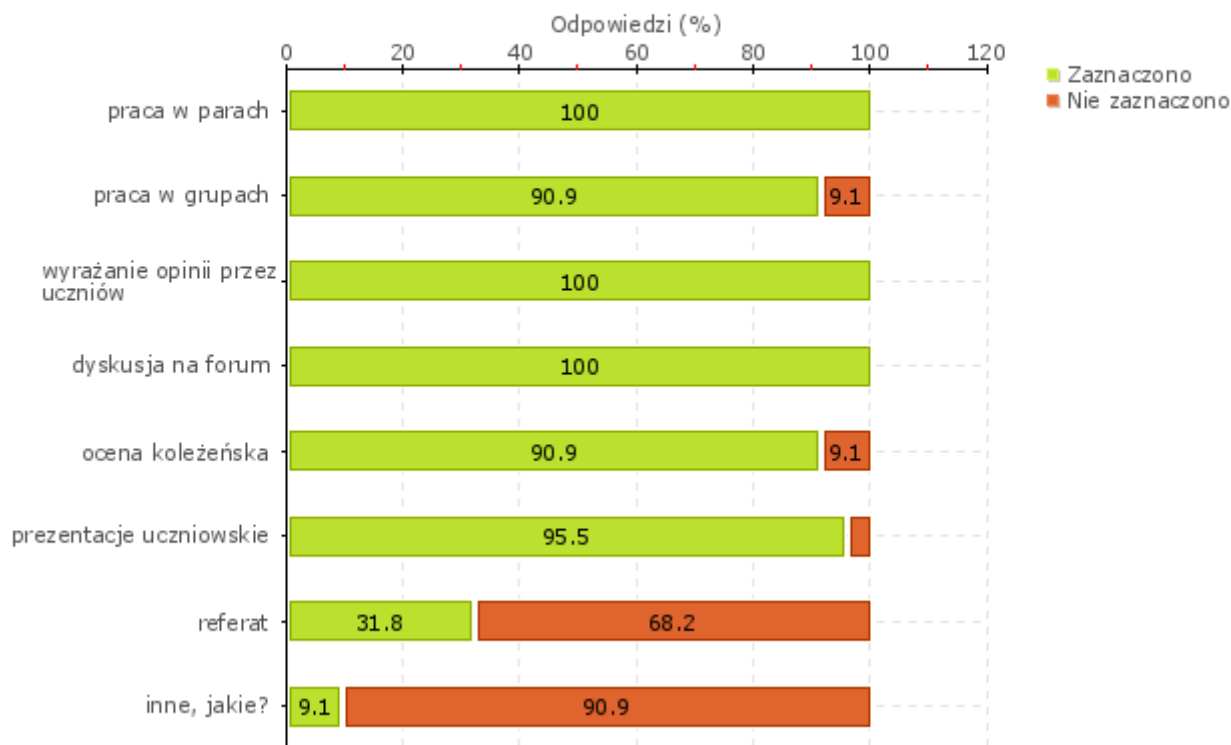
Liczebność: 6

Wykres 3j

Jakie sposoby, wykorzystujące wzajemne uczenie się uczniów, stosuje Pan/i na lekcji? AN

Liczebność: 22

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów

Nowatorskie rozwiązania stosowane w szkole służą rozwojowi uczniów i są adekwatne do ich potrzeb rozwojowych.

Wszyscy nauczyciele stosują nowatorskie rozwiązania w swojej pracy. Działania podejmowane przez nauczycieli wynikają z analizy diagnozy potrzeb i służą wspomaganie uczniów w procesie edukacyjnym. W latach szkolnych 2013/2014 i 2014/2015 zastosowali nowe rozwiązania, które wpływają na podniesienie efektywności pracy szkoły. Dyrektor oraz nauczyciele oświadczyli, że w Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej nr 2 prowadzone są nowatorskie rozwiązania, tj.:

- innowacja „Hotel bez tajemnic - wiedza, praktyka, zawód” - uczniowie realizują określone zagadnienia skorelowane z treściami podstawy programowej. Jej stosowanie skutkuje poszerzeniem wiedzy uczniów i stworzeniem sytuacji samodzielnego jej poszukiwania oraz przyczynia się do rozbudzania zainteresowań uczniów;
- programy i projekty autorskie - „Tacy sami jak my”, „Jak Maria Skłodowska – Curie zmieniła świat”, „Chemią za pan brat” (realizowane z absolwentami), „Matematyka na co dzień” (realizowane z absolwentami) - istotą jest zaangażowanie uczniów w praktyczne działania, podejmowane indywidualnie i zespołowo, które mają na celu pokonywanie trudności ucznia w zakresie realizacji podstawy programowej. Działania te w sposób naturalny pobudzają ekspresję i zainteresowania uczniów, korelują wiedzę, a także budują w nich właściwe postawy społeczne oraz wpisują się w koncepcję pracy szkoły;
- projekt unijny "Modyfikacja oferty kształcenia zawodowego w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 2 i Zasadniczej Szkole Zawodowej 102 w Poznaniu w latach 2012-2013"- podniesienie kompetencji uczniów określonych w podstawie programowej kształcenia zawodowego kucharzy oraz pracowników pomocniczych obsługi hotelowej, przeprowadzono cykliczne zajęcia praktyczne z udziałem potencjalnych pracodawców (pracodawcy z nauczycielami prowadzili zajęcia, młodzież poszerzała wiedzę o innych kuchniach świata);
- własne opracowania oraz realizacje projektów i programów zewnętrznych - „Razem dla rozwoju. Aktywna edukacja globalna w szkole” (projekt prowadzony przez Salezjański Wolontariat Misyjny „Młodzi Świata”, rekomendowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych), „Szkoła z prawami dziecka” i „Wszystkie kolory świata” (Program UNICEF - podjęcie działań praktycznych, których celem jest pomoc dzieciom potrzebującym), „Świętymi bądźcie” (projekt włączony w Obchody XIV Ogólnopolskiego Dnia Papieskiego 2014), „Trzymaj Formę”, „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy” i „ARS – czyli, jak dbać o miłość” (projekty prowadzone przez Głównego Inspektora Sanitarnego i SANEPID w Poznaniu), „Profilaktyka raka piersi” (Wielkopolskie Centrum Onkologii w Poznaniu), realizacja zajęć profilaktycznych w ramach „Młodzieżowej akademii życia” i „Dnia Profilaktyki”;

- działania w zakresie diagnozy, metod pracy i oceniania - wprowadzenie nowych metod pracy w kształceniu zawodowym (metoda behawioralna, Makaton, Knillów), diagnozowanie i ukierunkowanie pracy z uczniem w oparciu o funkcje kanałów uczenia się, przeprowadzenie wg ujednoliconej struktury diagnozy wstępnej ze wszystkich przedmiotów kształcenia ogólnego i zawodowego, wdrażanie elementów oceniania kształtującego, podjęcie nowych rozwiązań diagnostycznych poprzez działanie Zespołu Analizy Jakości Kształcenia, opracowanie i stosowanie nowej formy planu rewalidacji indywidualnej ucznia, wprowadzenie karty szkolnych osiągnięć ucznia, zastosowanie słownika terminów zawodowych w kształceniu ogólnym i podczas zajęć rewalidacyjnych; podjęcie nowych rozwiązań organizacyjno-edukacyjnych poprzez działania Zespołu Doradztwa Zawodowego;
- działania w ramach klubu rodzica „Porozmawiajmy o ..” - nowa forma współpracy z rodzicami, która polega na organizowaniu spotkań, warsztatów, prelekcji dla rodziców w celu umożliwienia im wymiany doświadczeń i zdobycia wiedzy wspomagającej ich w codziennych zmaganiach w wychowaniu dzieci i młodzieży oraz w spotkaniach z rodzicami uczestniczącą m.in. pedagogzy, logopedzi, socjoterapeuci, kuratorzy, terapeuci i zapoznanie z metodami i formami pracy z ich dziećmi;
- realizacja podstawy programowej poprzez zastosowanie różnych form działania - wycieczki zawodowe, cykl spotkań z historią, konkursy przedmiotowe (m.in. geograficzny), zajęcia pozalekcyjne „wyrównujące szanse edukacyjne”, edukacja poprzez nową formułę gazetek szkolnych, plakatów, cykl spotkań „Wędrówka przez zawody”;
- działania integracyjne o charakterze edukacyjnym - impreza Jarmark talentów „Gwiazdy są nie tylko w telewizji. My też mamy talent”, organizacja edukacyjnej akcji społecznościowej z okazji Światowego Dnia Autyzmu, integracyjny Przegląd Folklorystyczny „To i owo na ludowo”, Międzyszkolny Integracyjny Konkurs Poezji Aleksandra Fredry, organizacja klubu rodzica „Porozmawiajmy o...”, współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami (np. ProFUTURO, stowarzyszenie Benek, „Poza horyzonty”); wymiana polsko-niemiecka przy udziale fundacji „Krzyżowa”.

Działania podejmowane przez szkołę wspólnie z partnerami szkoły także służą rozwojowi uczniów i są adekwatne do ich potrzeb (Tab.1).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy i jakie nowatorskie działania służące rozwojowi uczniów podejmuje Państwo wspólnie ze szkołą? [WP] (6786)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza	Studenci odbywają praktyki na terenie szkoły, nauczyciele dzielą się wszechstronną wiedzą merytoryczną jak i praktyczną, co jest szczególnie istotne dla zapewnienia optymalnego przygotowania studentów do podjęcia pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. W ramach realizowanych wspólnych projektów obecnie grupa studentów wolontariuszy uczestniczy w zajęciach świetlicowych i rewalidacyjnych, zapewniając uczniom jeszcze bardziej zindywidualizowane warunki pracy odpowiadające ich specjalnym potrzebom edukacyjnym. Okazjonalnie studenci wspierają organizację różnych imprez odbywających się w szkole. Zwiększenie płaszczyzny doświadczeń osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontaktach z osobami w normie.
2	Stowarzyszenie na rzecz rehabilitacji ekologii i ratowania zwierząt rzeźnych BENEK	Kształtowanie u uczniów właściwych zachowań poprzez kontakt ze zwierzętami, które potrzebują pomocy. Prowadzone są cykliczne spotkania w siedzibie stowarzyszenia w Szewcach oraz w szkole, na których mają możliwość dowiedzieć się wielu informacji o życiu i zwyczajach zwierząt spotykanych w Polsce i egzotycznych. Przyczynia się do lepszego zrozumienia treści przyrodniczych z zakresu podstawy programowej oraz propagowania idei wolontariatu.
3	Fundacja Wspólnoty Burego Misia w Poznaniu	Przeprowadzenie zbiórki żywności przed Świątami Bożego Narodzenia (grudzień 2013), a także przed Obozem Burego Misia (czerwiec 2014). Uczniowie występują nie tylko w roli odbiorców pomocy, ale także jako jej dawcy. Doświadczają tego, że mimo swojej niepełnosprawności oraz trudnej sytuacji życiowej, również mogą i potrafią pomagać innym oraz czuć się potrzebnymi. Działania te wpływają na rozwój uczniów, uwarżliwiają ich na potrzeby drugiego człowieka. Podczas tych akcji odbywają się pogadanki tematycznie, poszerzające wiedzę na temat możliwości spędzania czasu wolnego, atrakcji turystycznych Kaszub, a także tradycji Świąt Bożego Narodzenia.

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
4	Fundacja Jaśka Meli Poza Horyzonty	<p>Realizowane projekty pokazują uczniom, że niepełnosprawność nie przekreśla ich możliwości na normalne i aktywne życie oraz uczą zwracać uwagę na potrzeby innych osób, a także wskazują nowe horyzonty. Współpraca obejmowała szereg działań: 1. Zorganizowano wyjazd grupy uczniów razem z Jaśkiem Melą i pracownikami Banku UBS do Parku Krajobrazowego "Dolinki Krakowskie" (uczniowie wspinali się, zjeżdżali na tyrolce, zwiedzali jaskinie oraz odwiedzili Ojcowski Park Narodowy z Maczugą Herkulesa oraz Zamkiem na Pieskowej Skale) oraz spotkania z nim w szkole, na którym słuchali inspirujących opowieści z życia Jaśka - historii, które pokazują, że wiele ograniczeń zależy od "barier w głowach" a nie samych niepełnosprawności. 2. Zbiórka nakrętek na rzecz podopiecznych Fundacji Jaśka Meli "Poza Horyzonty". 3. Udział w poznańskim charytatywnym biegu "Run of Spirit - Bieg na TAK", organizowanym przez Stowarzyszenie Na Tak, będąc reprezentacją Fundacji. 5. Zbiórka pieniędzy na rzecz podopiecznej Fundacji.</p>
5	Stowarzyszenie "Aktywni50+"	<p>Realizacja projektu w formie warsztatów "Zagroda edukacyjna u kowala" współfinansowanego ze środków PFRON będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego, realizowany w gospodarstwie agroturystycznym "Stara chata u kowala" w Kluczewie. Innowacyjność polegała na połączeniu historii i tradycji regionu z różnymi formami terapii takimi jak: silwoterapia (obcowaniem z przyrodą), zooterapia (ze zwierzętami) i terapia plastyczna oraz aktywizowaniu uczestników do udziału w różnych zajęciach. Wraz z wolontariuszami i innymi uczestnikami projektu uczniowie doskonalili swoje umiejętności manualne oraz ruchowe nierzadko pokonując własne słabości. Projekt został zakończony ogłoszeniem konkursu plastycznego w oparciu o przeżycia i wspomnienia z warsztatów.</p>

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
6	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Poznań-Nowe Miasto	Organizacja i udział w rajdach turystycznych mających na celu wypoczynek na świeżym powietrzu, poznanie historii regionu, poznanie osób zasłużonych dla Wielkopolski, poznanie walorów krajoznawczych i przyrodniczych naszego regionu i kraju oraz integracja środowisk turystycznych. Młodzież zapoznaje się również z podstawowymi metodami organizacji rajdów turystycznych. Należą do nich następujące rajdy i zloty, np.: "Dokarmiamy zwierzęta", "Bądź turystą w swoim mieście", "Poznajemy Parki Krajobrazowe", Zlot turystyczny im. Franciszka Jaśkowiaka, rajd integracyjny "Sprawni inaczej bez barier i granic", "Wielcy Wielkopolanie", "Szlakami Powstania Wielkopolskiego". Udział jako obserwatorzy wielkopolskiego finału konkursu krasomówczego dzieci i młodzieży szkolnej.
7	Szczudlarze i Teatr uliczny "Z głową w chmurach"	Prowadzenie warsztatów cyrkowych i akrobatycznych (raz w tygodniu przez 2 godz.) i realizowanie ich podczas zajęć koła: "Miłośnicy sztuki cyrkowej". Uczniowie poznawali proste sztuczki cyrkowe, elementy akrobatyki i ćwiczenia z przyrządami: piłki, maczugi, koła ringo oraz uczyli się chodzenia na szczudłach oraz skaczących szczudłach - poweriserach. Pedagogika cyrku wpłynęła między innymi na poprawę u uczniów małej i dużej motoryki, usprawniła koordynację wzrokowo-ruchową, dała poczucie sprawstwa i bardzo dużo satysfakcji. Zwieńczeniem zajęć był wspólny występ dzieci i instruktorów wg przygotowanego wcześniej scenariusza podczas Jarmarku Talentów organizowanego w szkole.
8	Wielkopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża	Prowadzenie działań edukacyjnych i charytatywnych, działanie Szkolnego Koła PCK (od 25 lat). Rokrocznie (od 18 lat) organizowana jest Olimpiada Zdrowotna dla uczniów szkół specjalnych z terenu województwa wielkopolskiego, która nie tylko ugruntowuje wiedzę i umiejętności związane ze zdrowym stylem życia, ale również rozwija zdolności aktorskie uczestników. Młodzież podczas konkursu prezentuje krótkie scenki teatralne dotyczące zadanego tematu prozdrowotnego, jest to doskonała okazja do szlachetnego współzawodnictwa i integracji. Odbywają się tam pokazy i ćwiczenia z pierwszej pomocy dostosowane do możliwości uczniów oraz zajęcia z promocji zdrowia. Uczniowie przygotowują bożonarodzeniowe stroiki i pisanki wielkanocne przekazywane do samotnych, podopiecznych Polskiego Czerwonego Krzyża przez co rozwijają swoje umiejętności manualne oraz uczą się empatii i zachowań prospołecznych.

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
9	Hotel Rzymski - realizacja praktyk zawodowych dla uczniów Zespołu Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu w zawodzie pracownik pomocniczy obsługi hotelowej.	Z inicjatywy szkoły uczniowie realizują praktyki w grupie – zespole klasowym, pod kierunkiem nauczyciela przedmiotu zawodowego. Działania w hotelu są skorelowane z działaniami w szkole, co wpływa na podniesienie poziomu umiejętności i aktywności zawodowej uczniów. Są wdrażani do właściwego funkcjonowania w środowisku pracy. Uczniowie podczas praktyk realizują treści programowe oraz wybrane zadania wykraczające poza podstawy programowe. Nowatorstwo polega na korelacji z innowacją szkolną "Hotel bez tajemnic". Podczas praktyk mają możliwość poznania organizacji służby pięt i pracy w sali konsumpcyjnej. Traktowanie uczniów jak potencjalnych pracowników podnosi ich samoocenę, kompetencje zawodowe, czują się bardziej dowartościowani, uczą się współpracy między poszczególnymi działami hotelu, a także relacji między pracownikami. Wszystkie te działania służą wypracowaniu postaw zachowań, które przygotowują ich do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy.
10	Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem ProFUTURO	Wspólna organizacja obchodów Światowego Dnia Autyzmu. Nowatorskim działaniem było zaangażowanie uczniów dotkniętych autyzmem i ich rodziców wspólnie z podopiecznymi stowarzyszenia. Umożliwiło integrację z członkami stowarzyszenia, otrzymanie bezpośredniej informacji na temat funkcjonowania osób z autyzmem, co pomogło zrozumieć pewne trudne zachowania kolegów i koleżanek, wynikających z tego zaburzenia.
11	Dom Pomocy Społecznej Ugory	Prezentowanie działalności teatralno-muzycznej oraz spotkań świątecznych, wspólne kolędowanie z podopiecznymi, przedstawienia okolicznościowe, uczniowie obdarowują własnoręcznie przygotowanymi podarkami. Przedsięwzięcia kulturalno–oświatowe mają znaczenie zarówno terapeutyczne jak i wspomagające działania integrowania ze środowiskiem lokalnym. Przyczynia się to do kreatywności – podziwianie dekoracji do przedstawienia lub strojów dekoracji - samorealizacji, aktywności ruchowej, pobudzanie empatii i tolerancji wobec wszystkich osób.

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
12	Poznańska Spółdzielnia Spożywców SPOŁEM (współpraca 19 lat)	<p>W szkole działa Spółdzielnia Członkowska "Słoneczko". Organizowane rajdy, konkursy ukierunkowują i stymulują kreatywne zachowania młodych spółdzielców – uczniów w sytuacji wystąpienia konkretnych zjawisk społecznych (zdrowe odżywianie, recykling surowców wtórnych, ekologia, pomaganie innym). Działalność poza handlowa, a w tym warsztaty techniki zdobienia przedmiotów, zajęcia ogrodnicze, krawieckie, poligraficzne, gastronomiczne, tworzenie prezentacji multimedialnych, udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej, itd. W ubiegłym roku młodzi spółdzielcy przygotowali Kiermasz Świąteczny w siedzibie "Społem" PSS w Poznaniu. Prezentowali tam i sprzedawali samodzielnie wykonane ozdoby i dekoracje okolicznościowe. Uczniowie poznają zasady codziennego życia, zespołowego działania, kolektywnego podejmowania decyzji, praw wolnego rynku, gospodarki, ekonomii i matematyki w praktyce, które realizowane w formie warsztatów przyczyniają się do nabycia ważnych umiejętności przydatnych w życiu dorosłym.</p>

Raport sporządzili

- **Brygida Wieczorek**
- **Aldona Rożnowska**

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

20.01.2015